

EGLUTÈ

LAPKRITIS

1994

NOVEMBER

Vol.45 / Nr.9



EGLUTĖ

LAPKRITIS / NOVEMBER / 1994 Vol. 45 Nr. 9

TURINYS

- 1 RUDENĖLIS DAŽO, D. Lipčiūtė-Augienė
- 2 KIAULIAGANIS, H.K. Andersenas
- 13 PŪSK VĖJELI, Laimutis B. Švalkus
- 14 AR ŽINAI? N.N.
- 17 KĄ VEIKIA ŽVĖRELIAI, Aldona Puišytė
- 18 DIEVO DRAUGAI, Angelė Vyšniauskaitė
- 22 LIETUVOJE, Jonas Minelga
- 23 RAŠOM IR PIEŠIAM
- 27 GALVOSŪKIAI
- 30 SKAMBIOJI KALBA, Jonas Minelga
- 31 POSAKIAI, MİSLĖS
- 32 JUOKŲ MAIŠELIS

*VIRŠELIS — Dail. Noros Aušrienės
SKYRIŲ VINJETĖS:
Zitos Sodeikienės ir
F. Vaitiekūnienės*

*KITAS ILIUSTRACIJAS PIEŠĖ:
Eva Johana Rubin — 2,3,5,6,8,9,10,11
Kazio Veselkos — 22,27*

EGLUTĖ: mėnesinis lietuviškas laikraštėlis vaikams užsienyje. Išeina 10 numerių per metus; prenumerata — 15 US dol., į Lietuvą ir kitus kraštus — 20 US dol. Atsiųstą medžiagą redakcija taisy ir tvarko savo nuožiūra.

REDAKCIJA: 13154 Sparrow Ct., Lockport, IL 60441.

Vyr. redaktorė (editor) — Nijolė Nausėdienė.

LEIDŽIA: JAV LB Švietimo Taryba

KOREKTORĖ : Regina Kučienė

ADMINISTRATORIUS: Viktoras Kučas

13648 Kickapoo Trail, Lockport, IL 60441.

APDAILA, RINKIMAS, LAUŽYMAS: KOVAS Publishing, Cicero, IL.

LIETUVIŠKAS RAIDYNAS: Jonas Boguta.

EGLUTĖ (USPS 169-200) a magazine for children in the Lithuanian language. Published monthly except July and August. Yearly subscription \$15.00, single copy \$1.50, to Lithuania and other countries, \$20.00 (USA currency). Published by Lithuanian Educational Council of the USA, Inc., 13648 Kickapoo trail, Lockport, Ill 60641. Second class postage paid at Lockport, Ill 660641. Postmaster send address corrections to: EGLUTE, Lithuanian Educational Council of the USA, Inc., 13648 Kickapoo Trail, Lockport, Il 60441.

Printed by DRAUGAS, Chicago, IL 60629.

RUDENĖLIS DAŽO

Danutė Lipčiūtė-Augienė

*Supas ir linguoja putinas raudonas,
Žemė nusibarsčius obuoliais margais,
Sidabrinis rūkas driekiasi, vyniojas,
Tarp švelnučių smilgų, pievų pakraščiais.*

*Rudenėlis dažo ir medžius ir girią,
Gluosniui rauna plaukus, berželiui kasas,
Paukštelius išvaikė ir gėles nuskynė,
Ūžauja su vėjais po lankas plikas.*

*Skraido ir plevena medžio lapas vienas,
Išsiilgęs saulės švelnių spindulių,
Iš dangaus pabiro snaigės baltos, mielos,
Atskubėjo lapui kloti patalų...*





KIAULIAGANIS HANSAS K. ANDERSENAS



Gyveno kartą toks neturtingas kunigaikštis. Jo kunigaikštystė buvo labai maža, bet jis neblogai gyveno ir nutarė vesti.

Buvo tikrai nepaprastas daiktas, kad jis išdrįso paklausti imperatoriaus dukters: "Ar eisi už manęs?" Jis turėjo garbingą vardą

ir žinojo, kad šimtai karalių dukterų būtų mielai sutikę tekėti už jo. O ką jam atsakė ta imperatoriaus duktė? Paklausykim kaip ten buvo.

Ant kunigaikščio tėvo kapo augo neregėtų rožių krūmas. Žydėjo ji tik vieną kartą per penkerius metus ir krovė tik vieną vienintelį žiedą. Bet ta rožė labai gardžiai kvepėjo, uostydamas turėjai pamiršti visus šios žemės vargus ir rūpesčius. Tas kunigaikštis turėjo dar lakštingalą, o kai ji giedodavo, rodėsi kad jos gerklėj visos dangaus melodijos. Tą rožę ir lakštingalą turėjo gauti princesė, todėl jos buvo sudėtos į sidabrines dėžutes ir nusiųstos princesei.

Imperatorius liepė nunešti siuntinį į didžiąją salę, kur princesė su rūmų damomis žaidė "svečius" — kito darbo neturėjo. Pamačiusi dėžutes su dovanomis, iš džiaugsmo ji suplojo delnais.



— Kad čia būtų maža katytė! — sušuko ji, paėmusi vieną dėžutę.

Bet toj dėžėj buvo rožių krūmas su gražiu žiedu.

— Kaip dailiai padaryta! — stebėjosi visos rūmų damos.

— Daugiau kaip dailiai, — atsiliepė imperatorius: — tiesiog nuostabiai!

Bet princesė pauostė rožę ir numetė.

— Fe, — tarė ji. — Ji ne dirbtinė, o tikra!

— Fe! — atkartojė visos rūmų damos. — Tikrai!

— Palaukit, nesikarščiuokit, pažiūrėsim, kas yra kitoj dėžutėj, — tarė imperatorius.

Iš dėžutės pasirodė lakštingala ir ėmė taip gražiai giedoti, jog niekas nedrįso nei kalbėti.

— Superbe! Charmant! Puiku! Gražu! — gyrė rūmų damos. Jos kalbėjo visos prancūziškai, viena prasčiau už kitą.

— Šitas paukštelis man primena mirusios karalienės tabokinę su muzika! — pasakė vienas dvariškis. — Toks pats tonas, tokia pati ir giesmė.

— Tiesa! — tarė imperatorius ir pravirko kaip vaikas.

— Tikiuosi, kad tas paukštis nėra gyvas? — paklausė princesė.

— Gyvų gyviausias! — atsakė pasiuntiniai, atnešę tas dovanas.

— Tai tegul jis skrenda kur nori! tarė princesė ir liepė kuni-
gaikščio neįleisti į rūmus.





Bet jis nenustoję vilties. Išsitempę veidą tamsiais dažais, užsimaukė kepurę ant akių ir pasibeldė į duris.

— Labą dieną, imperatoriau! — tarė jis. — Ar negaučiau kokio darbo čia prie rūmų?

— Daug kas čia dabar ieško darbo, visiems negali turėti, — atsakė imperatorius. — Bet man reikalingas toks, kuris ganytų kiaules, turiu aš jų labai daug.

Tokiu būdu kunigaikštis pradėjo imperatoriaus kiaules ganyti.

Jis apsigyveno mažame kambarėlyje, prie pat kiaulių. Visą dieną jis ten dirbo ir ligi vakaro padarė tokį gražų puodą su skambaliukais aplinkui. Puodui verdant, skambaliukai skambino seną gražią dainelę:



Augustinai, kas tik buvo,
Viskas dingo, viskas žuvo.

Bet didžiausia gudrybė buvo ta, kad laikant pirštą ant garo, Beinančio iš to puodo, galima buvo tuoju sužinoti, kas kokius valgius verda visame mieste. Juk tai buvo nepalyginti geresnis daiktas, kaip tikroji rožė!

Princėsė išėjo pasivaikščioti su visomis rūmų damomis ir išgirdo skambalėlių melodiją. Išgirdusi labai apsidžiaugė — ji pati mokėjo su fortepijonu paskambinti tą dainelę “Augustinai, kas tik buvo...” ir tai tik su vienu pirštu.

— Oi, ir aš tai moku! — tarė princėsė. — Turi būti mokytas kiauliaganis! Eikit kas iš jūsų ir paklauskite, už kiek atiduotų tą puodą!

Viena rūmų dama nuėjusi paklausė jo kiek jis noris už tą puodą?

— Dešimt princėsės pabučiavimų!

— atsakė kiauliaganis.

— Dieve saugok! — sušuko rūmų dama.

— Pigiau nebus! — griežtai atsakė kiauliaganis.

— Ką jis pasakė? — paklausė princėsė.

— To negaliu pakartoti! — atsiliepė rūmų dama. Baisus daiktas!

— Tai pakuždėk man į ausį!

Ir ji pakuždėjo.

— Koks nepraustaburnis! — pasipiktino princėsė ir buvo beeinanti tolyn, tik skambaliukai vėl gražiai suskambėjo:

Augustinai, kas tik buvo,
Viskas dinga, viskas žuvo!

— Palauk! — tarė princėsė. — Eik ir paklausk, ar jis nesusitiks atiduoti už dešimtį rūmų damų pabučiavimų?

— Ne, dėkui! — atkirto kiauliaganis.

— Dešimtį princėsės pabučiavimų, kitaip nebus puodo!

— Koks užsispyrėlis! — sušuko princėsė. — Nieko nepadarysi! Tik jūs apstokit mane, kad niekas nepamatytų.



Rūmų damos apstojo princesę iš visų pusių su savo plačiais sijonais, kiauliaganis gavo dešimtį pabučiamų, o princesė puodą.

Koks buvo džiaugsmas! Visą vakarą ir visą kitą dieną puodas turėjo kunkuliuoti ir visame mieste nebuvo nė vienos virtuvės nuo rūmų patarėjo iki menkiausio siuvėjo, kad princesė nežinotų kokie valgiai buvo verdami.

Rūmų damos šoko ir plojo rankomis.

— Žinom, kas šiandien verda saldžią sriubą, o kas košę, žinom, kas valgys sklindžius, o kas kotletus! Kaip įdomu!

— Labai įdomu! — patvirtino vyriausia rūmininkė.

— Taip, bet laikykite prikandusios liežuvius, atminkite, kad esu imperatoriaus duktė.

— **Aišku!** — atsakė visos.

Kiauliaganis (tik niekas nežinojo, kad jis buvo kunigaikštis) laiko negaišo. Jis padirbo tokią tarškynę, kuri sukama groja gražiausius valsus, polkas ir visus kitus šokius, išrastus nuo pasaulio pradžios.

— Tai yra superbe! — tarė pro šalį eidama princesė. — Niekados nesu girdėjusi tokios gražios muzikos. Eik ir paklausk, kiek jis norėtų už tą instrumentą, bet pasakyk, kad aš jo daugiau nebučiuosiu!



— **Nori šimto pabučiavimų!** — atsakė rūmų dama, grįžusi nuo kiauliaganio.

— Gal pasiuto! — sušuko princesė ir nuėjo tolyn. Bet paėjusi kiek kelio sustojo. — Reikia remti meną, — tarė ji. Juk esu imperatorius duktė! Pasakyk, kad gaus dešimtį pabučiavimų, o kitus iš rūmų damų.

— Bet mes nelabai norėtumėm! — priešinosi rūmų damos.

— Niekus kalbate! — pasakė princesė. — Jei aš jį bučiavau, tai ir jūs galite pasiaukoti! Nepamirškite, kad aš jus peniu ir moku jums algas.

Ir rūmų dama vėl gavo eiti pas kiauliaganį.



— Šimtas princesės pabučiavimų! — atrėžė jis. — Jei ne, neregės tarškynės!

— Stokit aplink! — paliepė princesė. Ir visos rūmų damos apstojo ją, o kiauliaganis ėmė bučiuoti.

— Koks ten susigrūdimas prie tų kiaulių? — tarė imperatorius, išėjęs į balkoną. Jis patrynė akis ir užsidėjo akinius. — Tai rūmų damos, eisiu žemyn pažiūrėti, ką ten jos veikia.

Jis giliai įsispyrė į savo jau gerokai numintas šlepetes ir paskubomis nušlepsėjo per kiemą.

Tylėdamas jis prislinko prie būrio rūmų damų, o tos beskaičiuodamos pabučiavimus nei nepajuto jam ateinant. Jos tik žiūrėjo, kad kiauliaganis negautų jų nei per daug, nei per mažai. Imperatorius pasistiebęs pažvelgė.

— Kas gi čia dabar? — sušuko jis, pamatęs dukterį bučiuojantis su kiauliaganiu ir, nusimovęs vieną šlepetę, kad paukštelės jai per galvą tuo metu, kada kiauliaganis ją bučiavo aštuoniasdešimt šeštą kartą.



Lauk iš čia! — sušuko įtūžęs imperatorius. Ir abudu, princesė ir kiauliaganis, buvo ištremti iš jo viešpatystės.

Princesė ėmė verkti, o kiauliaganis juokavo, ir lietus smarkiai lijo.

— Oi, kokia aš nelaiminga! — raudėjo princesė. — Kodėl aš netekėjau už gražaus kunigaikščio? Oi, kokia aš nelaiminga!



○kiauliaganis, pasislėpęs už medžio, nusiplovė nuo veido tamsius dažus, nusimetė suplyšusius drabužius, apsivilko savo drabužiais ir atėjęs pasirodė toks gražus, jog princesė iš nustebimo ir pagarbos nusilenkė prieš jį.

— Dabar aš tave smerkiu! — tarė jis. — Tu nenorėjai tekėti už tikro kunigaikščio: nemokėjai suprasti rožės ir lakštingalos svarbos, o bučiavai kiauliaganį už menkus žaisliukus. Kaip pasiklosi, taip išsimiegosi!

Paskui sugrįžo į savo kunigaikštystę ir užtrenkė duris prieš pat jos nosį.

Dabar ji stovėjo lauke ir dejavo:

**Augustinai, kas tik buvo,
Viskas dingo, viskas žuvo!**

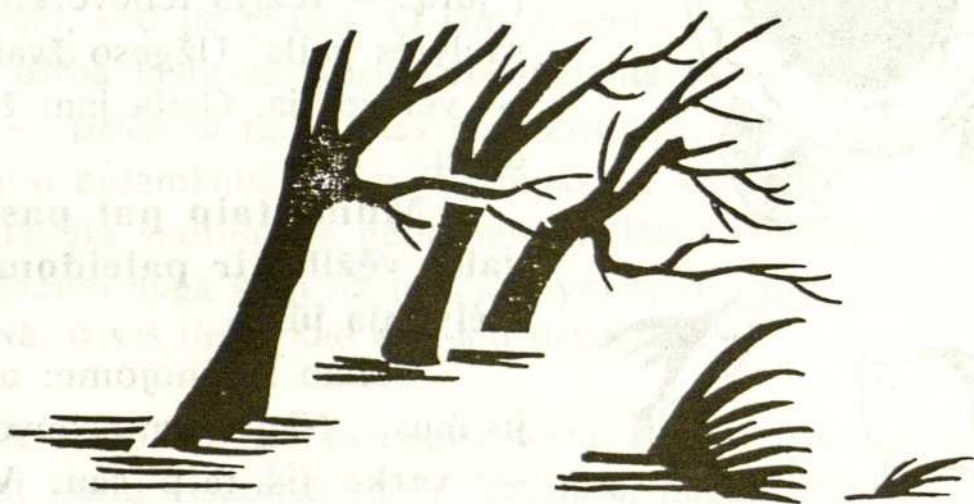
PŪSK, VĖJELI

Laimutis B. Švalkus

Pūsk, papūsk, vėjeli,
Nešk dainelę mano
Per marias ir girią
Ten toli toli,
Į šalelę brangią,
Kur tėvai gyveno,
Nes tik tu, vėjeli,
Ten skrajot gali.

Nešk dainelę mano,
Lai ten broliai girdi,
Kad aš jų seselė
Mylima esu.
Kad Tėvynės meilės
Turiu pilną širdį
Ir nesididžiuoju
Svetimu pasu.

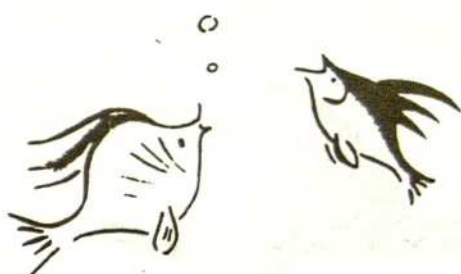
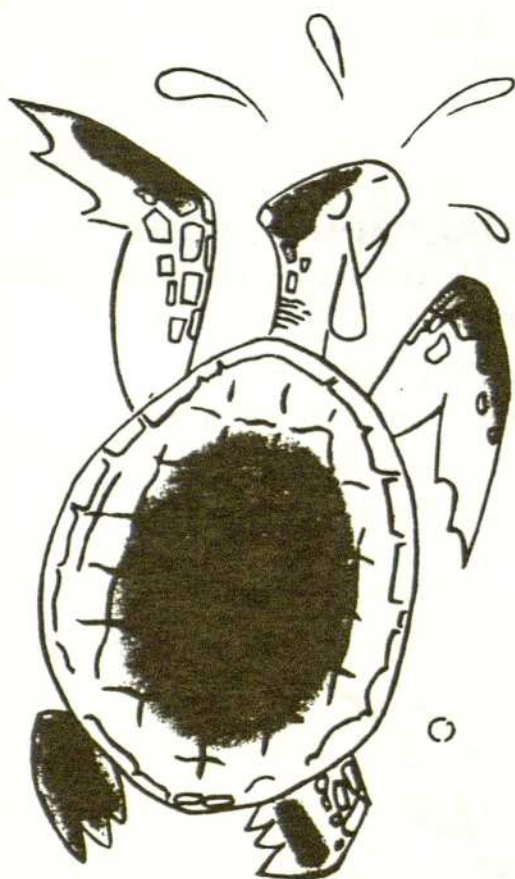
Pūsk, papūsk, vėjeli,
Nešk dainelę mano,
Neški mano meilę
Žemei Lietuvos.
Nors esu už marių,
Nors už okeano,
Bet esu dalelė
Tos pačios tautos.





ar žinai?

Ar žinai 
kas daugiausia verkia?
 **JŪROS VĖŽLYS.**



Kartą mes plaukėme laivu ir sugavome vėžlį. Jis buvo didelis didelis. Ne vėžlys, o tikras namelis ant šleivų kojųčių. Padėjome mes vėžlį ant denio. O jis staiga pravirko. Rytą verkė, vakare verkė ir per pietus taip pat — papt papt... Nuriedėjo saulėlė į jūrą — vėžlys tebeverkia. Jam saulytės gaila. Užgeso žvaigždės — vėl verkia. Gaila jam žvaigždelių.

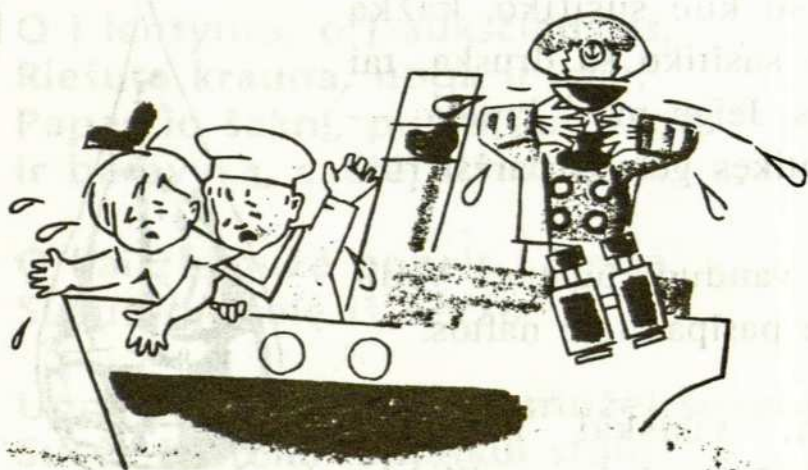
Mums taip pat pasidarė gaila vėžlio, ir paleidome jį į mėlynąją jūrą.

Vėliau sužinojome: apgavo jis mus... Nieko jam nebuvo gaila — verkė jis taip sau. Vėžlio ašaromis negalima tikėti. Vėžliai verkia todėl, kad gyvena jūroje.

Kiekvienne jūros lašelyje yra druskos lašelis. Norint gerti jūros vandenį, reikia išgarinti druską.

Anksčiau žmonės garindavo druską paprastose geldose, įkasę jas į žemę. Dabar sugalvojo mašinas druskai išskirti.

Vėžlys juk neturi nei geldos, nei mašinos. Nereikalingą druską jis paprasčiausiai išverkia. Įvairiose jūrose įvairiai vėžliai verkia. Vienoje — daugiau, kitoje — mažiau. Priklauso nuo to, kiek kristalėlių druskos yra jūros vandens laše.



DRUGELIAI

Vienas mokslininkas labai myli drugelius. Tu myli drugelius todėl, kad jie gražūs. O jam drugeliai patinka visiškai ne dėl to. Jis dirba institute, kuris tiria metalus. “O kuo čia dėti drugeliai?” — paklausi tu. O štai kuo. Žmonės, kurie tiria augmeniją, vadinami botanikais. O dar yra mokslas, kuris tiria kartu gėles ir metalus. Jis vadinamas geobotanika. Pasirodo, kai kurios gėlės ypač dažnai auga kaip tik ten, kur yra spalvotųjų metalų.

Na, o vis dėlto kuo čia dėti drugeliai?

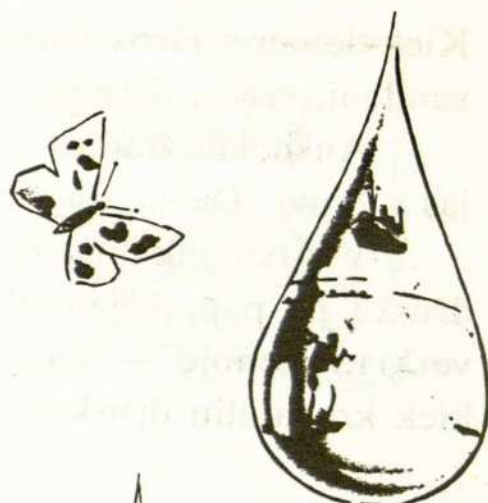
Kiekvienas drugelis turi savo skonį. Kiekvienas turi savo gėlę, ant kurių visuomet tupia. Vadinasi, pagal drugelį galima nustatyti, kur kokios gėlės auga. O pagal gėles — kur kokių metalų.

Bet gi gėlės vysta, o drugeliai taip pat gyvena neilgai. Kas gi ilgai gyvena? Vanduo. Taip taip, mažytis vandens lašelis... Jis mums ir čia padės. Žinoma, ne bet koks lašelis. O toks, kuris gyvena po žeme. Tas lašelis gali apie daug ką papasakoti.

Juk lašelis ne šiaip sau buvo po žeme. Jis su kuo susitiko, kažką matė. Kai jis susitiko su druska, tai pasidarė sūrus. Jeigu matė kreidą, — pabalo, o susitikęs geležį, darėsi rusvas.

O jeigu vanduo rūgštus? Vadinasi, jo kelyje pasipainiojo naftos.

Štai kartą, visiškai neseniai, druskos klode, kuris buvo giliai po žeme, mokslininkai surado labai keistų mikrobų. Visi galvojo, kad jie negyvi. Bet, patekę į orą, jie staiga atgijo. Pasirodo, tame sūriame vandenyje jie miegojo. Miegojo labai ilgai — 2000 milijonų metų. Žinoma, tokioje sūrioje jūroje galima tikrai miegoti. Sunku tokioje jūroje plaukioti, bet užtai gulėti ant jos bangų net žmogui patogiu.



DRUSKA



GELEŽIS



NAFTA



KĄ VEIKIA ŽVĖRELIAI

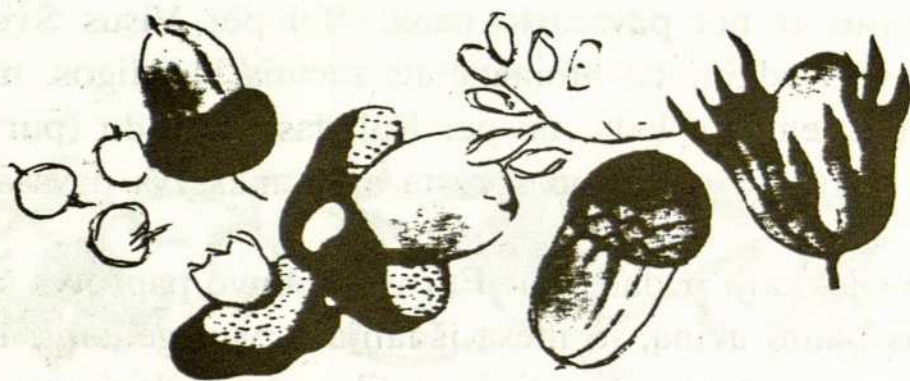
Aldona Puišytė

Sukaite pluša girių žvėreliai,
— Namelį stato, lentynas daro.

O į lentynas, o į aukščiausias,
Riešutą krauna, uogą ir gilę.
Paparčio šaknį, puplaiškio lapą
Ir baravyką, saulėj džiovintą.

O kai žiemužė pabels į langą,
Sukurs ugnelę iš beržo tošies.

Ugnelei spragsint, liepsnužei šokant,
Susės žvėreliai aplinkui stalą.





VISI ŠVENTIEJI
ir
VĖLINĖS (XI.1-2)

Popiežius Bonifacas IV liturgine šventųjų atminimo švente VII a. pradžioje paskelbė lapkričio 1-ją. Tai buvo Visų Šventųjų diena. Popiežius Grigalius IV 998 m. šią šventę dar papildė lapkričio 2-ja, skirtą prisiminti visus mirusiuosius. Lapkričio 1d. Bažnyčios visada laikyta privaloma švente. Lietuvos Respublikos AT 1990 m. spalio 23 d. įstatymu Vėlinės jau paskelbtos švente. Pagaliau į mūsų kraštą sugrįžo senasis mirusiųjų pagerbimo paprotys, kaip tauraus dvasingumo šventė.

Visų šventųjų dienos iš senovės liaudis teikia ypatingą prasmę. Iš įvairių Visų Šventųjų dienos reiškinių buvo spėjama apie artimesnius ir net pavasario orus: "Jei per Visus Šventus lapai tebėra ant medžių, tai ateinančiais metais bus ligos, marai"; "Jei per Visų Šventę su ledu, tai per Kalėdas su bradu (purvu)". Vadinasi, iš ankstyvo užšalimo spręsta apie ankstyvą pavasarį.

Lietuvoje, kaip ir daug kur Europoje, buvo paprotys šioms šventėms pjauti aviną, jo mėsą išdalijant pavargėliams. Nors pirmą dieną buvo gerbiami šventieji, o tik antroji skiriama mirusiems, tačiau jau seniai antroji diena nustelbė pirmąją, nes jau per Visus šventus prie bažnyčių ir kapinių sėdėjo, ir dabar tebesėdi, virtinės elgetų, o žmonės jiems dalijo išmalda.

Senieji žmonės pasakoja, kad kitados nebuvo papročio per Vėlines degti kapinėse žvakučių, kaip šiais laikais. (Tiesa, varėniškiai dzūkai dar neseniai ir laužą kapinėse užkurdavę). Pagrindinis dalykas buvęs — melstis už mirusiuosius ir tų maldų prašyti tarpininkus pas Dievą — elgetas ir dvasininkus. Dar XIX a. kai kur Lietuvoje, kaip kitur Europoje, buvo paprotys ruošti kapinėse ar namie vaišes, kviečiant į jas savo mirusiuosius. Pirmiausia buvo iškūrenama pirtis, kaip ir mieliems svečiams, ir tik išsipėrus kviečiama prie stalo. Tokias apeigas 1823 m. "Vėlinėse" aprašo Adomas Mickevičius, pateikia ir vėlelių kvietimo į vaišes tekstą:

*Skaistyklos vėlelės!
Ar toli jų, ar šalia,
Ar dervos gal katile,
Ar šaltam dugne upelio,
Ar gal medžio šakoje
Ne viena iš jūsų rauda,
Kai ugnis apninka ją,
Kai ne medžiui — vėlei skauda.
Visos lėkite būriu,
Susirinkit į koplyčią
Visko šiandien jums turiu,
Vėlines atšvėsime šičia,
Išmalda jums paruošta —
Valgiai ir malda karšta.*



O vaišės vėlėms — tai barstomos aguonos, miltai, duonos trupiniai ir kruopos.

Būdingas lietuvių Vėlinių papročių bruožas — “klajojančių vėlelių”, nesava mirtimi mirusiųjų, niekieno neprisimenamųjų prisiminimas. Dar praėjusio amžiaus pabaigoje buvo tikima, kad tokios vėlės, tarp jų ir mirusių nepakrikštytų kūdikių, per Vėlines klaidžiojančios panamėmis, prašančios maldų.

O kiek šiandien niekieno nežinomų, Sibiro platybėse nukankintų, kiek Laptevų jūros nuplautų, kiek kitur užšalusiu mūsų tautiečių kapų! Bent vieną žvakelę uždėkime ant užžėlusio, užmiršto kapo. Tegul šildo žvakelės šviesa atminti kadaise, kaip ir mes, gyvenusio, mylėjusio, dirbusio žmogaus. Ir nuoširdžios maldos žodžiu paprašykime gyvųjų ir mirusiųjų Viešpatį atleidimo tiems, kurie atgulė į kapą, nespėję nusiplauti žemės dulkių, o gal ir purvo.

*Amžiną atilsį
duok mirusiesiems, Viešpatie,
ir amžinoji šviesa jiems tešviečia.
Tegul ilsisi ramybėje!*



Mūsų tėvai ir seneliai labai gerbė kapus. Jos visada lietuviui buvo šventa vieta. Kapinėse žinojome — negalima skinti nei gėlės, nei išsirpusios žemuogės. Tai mirusiųjų nuosavybė. Telioka paukšteliams, kad jie giesme mirusiųsius palinksmintų. Šią tiesą motinos stengėsi perteikti savo vaikams. sutvarkykime savo artimųjų kapus, sutvarkykime ir papuoškime tautai brangių, daug pasitarnavusių žmonių amžino poilsio vietas. Juk iš to, kaip prižiūrimos kapinės, svetimieji sprendžia apie tautos kultūringumą.

Šiandien mes prisimename mirusiųsius. Ateis laikas, kada kiti mus prisimins. Tegul tas prisiminimas bus šviesus, užsitarnautas garbingu, doru gyvenimu ir darbais. Amžiną atilsį duok, Viešpatie, visiems visiems, mirusiems dėl tiesos, dėl laisvės, dėl Gėrio pergalės!



LIETUVOJE

J. MINELGA

Kas čia — žemė ar tai rojus,
Pats nebežinai.
Saulėn kyla vasarojus,
Rausta putinai.

Girioj eglė plačiašakė
Ošia pamažu.
Niekas, niekas neišsakė,
Kaip tenai gražu.

Kloniais teka plačios upės,
Žydrios kaip dangus.
Prie Nevėžio ir Šešupės
Kraštas mums brangus.



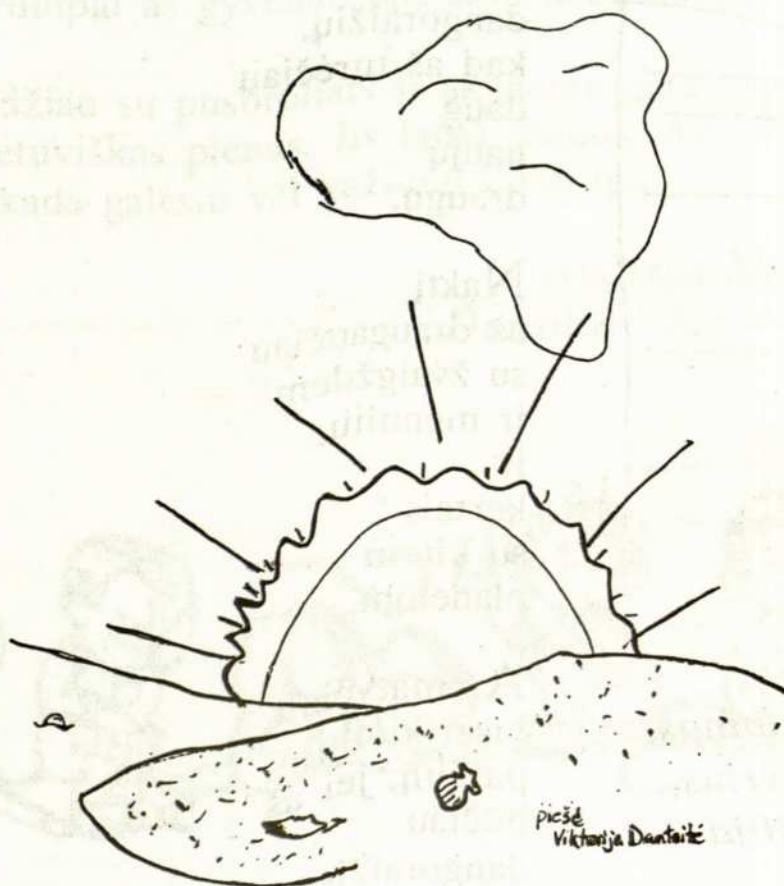


VĒJAS

**Dainutė
Andries,
7 m.,
Filadelfija**

Vėjas nešioja medžių lapus.
Lyja lietus smarkus.
Vėl išeina saulutė...
Vaivorykštė su saulute.

Debesėliai pasidaro rausvi,
Pilki debesėliai — balti.
Pilkas dangus pasidaro mėlynas
Ir paukščiai skrenda aukštai.
Vaikai vėl žais lauke.



Je aš būčiau dangoraižis,

aš matyčiau visą dangų,
aš būčiau žinomas visame pasaulyje.

Mano draugai
būtų kiti dangoraižiai,
paukščiai
ir lėktuvai.

Aš norėčiau,
kad žmonės
statytų vis daugiau
ir daugiau
dangoraižių,
kad aš turėčiau
daug
naujų
draugų.

Naktį
aš draugaučiau
su žvaigždėmis
ir mėnuliu,
ir
kartais
su kitom
planetom.

Aš matyčiau
visai kitoki
pasaulį, jei aš
būčiau
dangoraižis.

*Rimas Gulbinas,
4-tas skyrius,
Filadelfija*

MANO KELIONĖ Į LIETUVĄ

Mano kelionė prasidėjo Vokietijoje. Ten aš mačiau labai daug dviratininkų. Buvo labai šiltas oras. Iš ten mes važiovome į Daniją. Kopenhagoje aš buvau nuėjęs į muziejų ir mačiau labai daug senienų, atvežtų iš Egipto. Aš mačiau mumiją ir kitas visokias senas iškasenas. Buvo labai įdomu.

Iš Danijos keltuvu persikėlėme į Švediją. Stokholme mačiau karalių rūmus, kareivius ir senamiestį. Mes aplankėme labai senas kapines ir mačiau labai labai seną švyturį. Iš Švedijos keltuvu perplaukėme į Estiją. Ir tada per Estiją ir Latviją važiovome į Lietuvą.

Nidoje aš gyvenau su savo močiute. Aš maudžiausi Baltijos jūroje kiekvieną dieną su savo pusbroliu. Vilniuje aš aplankiau Gedimino pilį, mačiau senovines patrankas ir senovinius ginklus. Senamiestyje aplankėme Aušros Vartus ir Šv. Teresės bažnyčioje aš tarnavau šv. Mišioms. Ten buvo labai gražu. Trumpai aš gyvenau pas savo dėdę kaime.

Žaidžiau su pusbroliais ir skynėme gervuoges. Man labai patiko lietuviškas pienas. Jis labai skanus. Aš labai laikiu vėl vasaros, kada galėsiu vėl važiuoti į Europą.

*Andrius Miliūnas, 8 m.
Detroito "Žiburio" mokykla*



MANO ŽUVYTĖS

Aš gavau
6 ŽUVYTES

← Ir jos gyvena akvariume.
Jos greitai plaukia
Ir viena kitą gaudo.

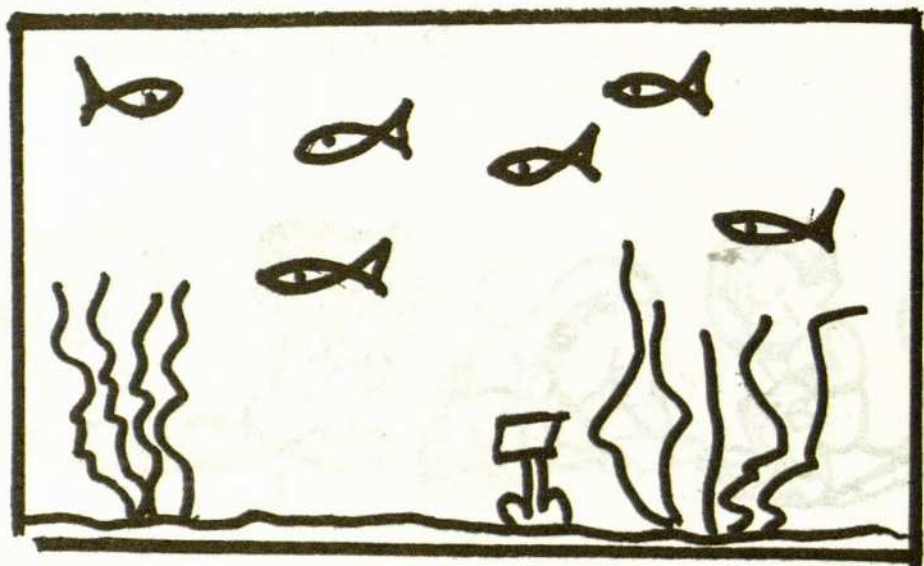
Jos manęs laukia
Vandens paviršiuj.

← Kai laikas joms valgyti,
Aš joms maisto įbarstau.

Man patinka
Jas stebėti.

← Kai aš bandau užmigti,
Sapnuoju jas dažnai.

*Rūta Sventickaitė, 4 sk.
"Žiburio" lituanistinė mokykla, Detroitas*



RUDENĖLIS

JONAS MINELGA

Ėjo ir nuėjo
Vasarėlė sodais.
Ko, skaisti saulyte,
Taip retai mums rodais?



Dėdė rudenėlis
Pamiškėm atriėda.
Slėpk, puriena, savo
Gintarinį žiedą!



Be lapelių beržas
Ir vyšnelės nuogos.
Kur nuo vėjo slėpsis
Putinėlio uogos?

Nei žiogelis groja,
Nei bitutė spiečia.
Din-din-din varpelis
Jau mokyklon kviečia.





PAGALVOK!

1. Išsirinkite kokį skaičių.
2. Pridėkite prie jo 11.
3. Sumą padauginkite iš 2
4. Tada atimkite 20.
5. Likutį padauginkite iš 5.
6. Tada atimkite skaičių, kurį buvote išsirinkę pradžioje, pirma padauginę jį iš 10.

Norite, atspėsiu, kiek gavote?

(Primenu: kokį skaičių buvote išsirinkę, aš nežinau!)

Gavote 10! Kaip aš atspėjau?

Turguje sėdėjo senutė. Kraitelėje turėjo 11 kiaušinių. Vienas pirkėjas, norėdamas iš jos pasišaipyti, paprašė parduoti pusę kiaušinio, tik taip, kad šis nebūtų sudaužytas.

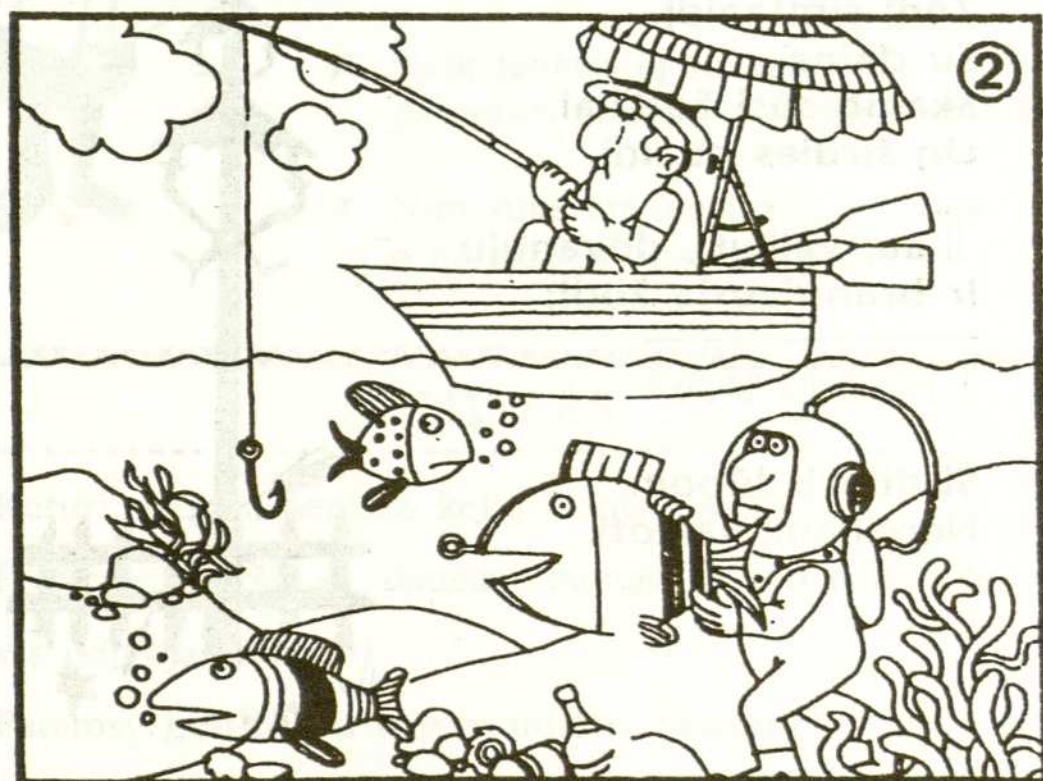
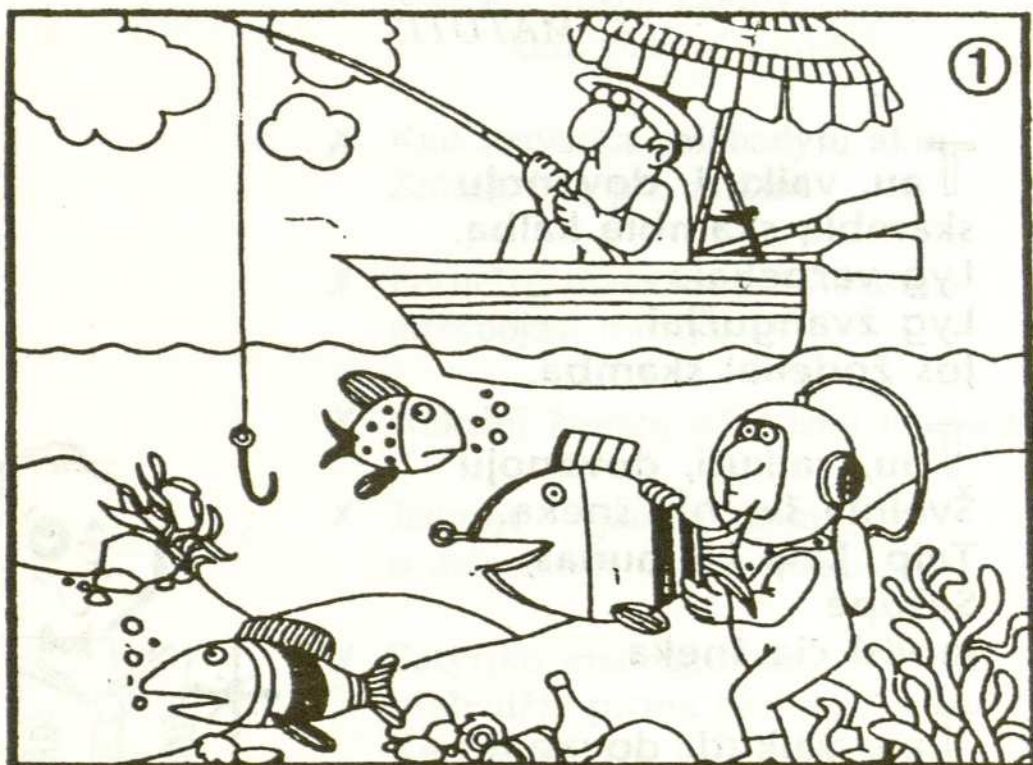
— Gerai, — atsakė pagalvojęs senutė. — Gausi tamsta pusę, kiaušinio, jei drauge nupirksi pusę kiaušinių, kuriuos turiu kraitelėje.

Pirkėjas, manydamas, kad pusės kiaušinio, jo nesudaužius, parduoti negalės, sutiko.

O senutės būta gudrios. Pusę kiaušinio ji pardavė.

Kaip ji tai padarė?

RASKITE ŠIUOSE PAVEIKSLĖLIUOSE DEVYNIS SKIRTUMUS.



SKAMBIOJI KALBA

A. MATUTIS

Tau, vaikuti, dovanoju
skambią skambią kalbą.
Lyg varpeliai,
Lyg žvangučiai
Jos žodeliai skamba.

Tau, vaikuti, dovanoju
švelnią švelnią šneką.
Taip, kaip Nemunas,
Šešupė
Ja visi čia šneka.

Tau, vaikuti, dovanoju
žodį šimtaidį.
Su daina
Skambiausi žodžiai
Lig širdies nuaidi.

Tau, vaikuti, dovanoju
Ir brangiausią žodį:

LIETUVA!

Širdim ir lūpom
Nepaliauk kartoti.



ZMONIŲ POSAKIAI

- ✗ Mokslo vaisiai saldūs,
bet... kaip patekti į sodą?
- ✗ Kad netvarka neišbadytų akių,
Žiūrėk į ją pro pirštus.
- ✗ Pernelyg mankštinant liežuvį,
atrofuojasi mintys.
- ✗ Auksinį žmogų labiausiai myli sukčiai.
- ✗ Jaunoji — jaunoji laimė,
o nelaime ji tampa vėliau.
- ✗ Satyriko mandagumas:
praleidžia pirma tikrovę,
Kad pamatytų ją iš užpakalio.
- ✗ Neik lenktynių su laiku:
jis neturi širdies, o tu gausi infarktą.
- ✗ Nuo šuns apgina lazda,
o ne lazdos ornamentas.



MISLĖS

- ✓ Keturi tatuoja, penktas kelią šluoja. (*Arklys*)
- ✓ Po žemę vaikšto — dangaus nemato, nieko neskauda
vis dejuoja. (*kiaulė*)
- ✓ Patamsy gimstu, su ugnim mirštu. (*Vaškas*)
- ✓ Turi kojas, bet nevaikšto, turi šiaudų, bet neėda, turi plunksnas,
bet neskraido, turi dūšią, bet nevisada. (*Lova*)



Kiek dienų turi rugpjūtis?

— Nežinau!

— Kaip nežinai? Juk eini į mokyklą!

— Eiti tai einu, bet rugpjūtį — dar atostogos!



Jonukas nešasi pilną pintinę morkų.

— Ką su jomis darysi? — klausia draugas.

— Valgysiu, akims sveika!

— Iš kur žinai?

— Niekad nemačiau zuikio su akiniais!



Kaziuk, kodėl tu niekad neparsineši penketuko?

— Todėl, močiute, kad mano pavardė bloga. Aš sąrašė esu paskutinis. Penketus išdalina, ir man nebeužtenka.



Mokytojas:

— Kurmis suėda per dieną tiek, kiek pats sveria...

Mokinys:

— O iš kur kurmis žino, kiek jis sveria?



Mokytojas:

- Namas penkių aukštų. Į kiekvieną aukštą veda dvidešimt laiptelių. Kiek laiptelių reikia užlipti, kad patektum į penktą aukštą?

Mokinys (ilgai galvojęs):

- Visus, ponas mokytojau.



- Nuo šilumos daiktai plečiasi, nuo šalčio — traukiasi...
- Ar galėtum duoti pavyzdį?
- Pavyzdžiui, dienos žiemą trumpesnės, vasarą — ilgesnės...



- Marytė pirmą kartą nuėjo į mokyklą. Kitą rytą mama žadina:
- Kelkis, Maryte, į mokyklą laikas!
- Aš jau vakar buvau!



- Kokį man megztinį šiandien apsivilkti — su ilgom ar su trumpom rankovėm?
- Su ilgom. O kodėl tu klausai?
- Noriu žinoti, iki kiek rankas nusiplauti!



*Jau lapkritys baldena į duris,
Už langų vėjas ir lietus.
Prie židinio susėdę kambary, —
Skaitykite "Eglutę".*

*Kai baltosios snaigės
Apklos mus kelius,
Šiaurys neleis bėgiot po laukus —
Skaitykite "Eglutę".*

*Sugriš paukšteliai į namus,
Vėl sužaliuos visi laukai.
Velykos bus, margučiai...
Skaitykite ir vėl "Eglutę".*

*Atostogų važiuosite toli,
Vieni prie ežero, kiti — pajūryn.
Kelionė tolima ir nuobodi —
Klausykitės "Eglutės".*

Nijolė Nausėdienė

